

**REPUBLIKA SRPSKA
GRAD DERVENTA
GRADONAČELNIK
GRADSKA UPRAVA
ODJELJENJE ZA PRIVREDU I
DRUŠTVENE DJELATNOSTI**

Derventa, Trg oslobođenja br.3, 74400 Derventa Tel: ++387 53 315 161, Faks: ++387 53 315 184, e-mail:
derv.pri@gmail.com

I N F O R M A C I J A
o poslovanju privrede na području Grada Derventa
u 2022. godini

Derventa, juna 2023. godine

1. UVOD

Informacija o poslovanju privrede na području Grada Derventa u 2022. godini urađena je u skladu sa programskim zadacima vezanim za rad Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti Gradske uprave Grada Derventa u 2023. godini.

Odjeljenje za privredu i društvene djelatnosti je, koristeći raspoložive izvore, sačinilo ovu Informaciju. Za izradu Informacije korišteni su podaci Agencije za posredničke, informativne i finansijske poslove „APIF“ a.d. Banja Luka, Poreske uprave Republike Srpske, Područna jedinica Derventa, Spoljnotrgovinske komore BiH, Republičkog zavoda za statistiku, Zavoda za zapošljavanje RS, Filijala Doboj-Biro Derventa, te podaci kojim raspolaže Odjeljenje za privredu i društvene djelatnosti Gradske uprave Grada Derventa.

U Informaciji su sagledani i na odgovarajući način prezentovani rezultati poslovanja privrednih subjekata na području Grada u 2022. godini. Uporedo su praćeni i prikazani rezultati poslovanja u 2021. godini, sa ciljem da se prikaže realno stanje, poslovanje, te kretanje u oblasti privrede i to u domenu ostvarenih prihoda i rashoda, stanja zaposlenosti, te vrijednosti spoljnotrgovinske razmjene.

2. REZULTATI POSLOVANJA PRIVREDE OPŠTINE U 2022. GODINI

2.1. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Podatke o poslovanju (bilanse stanja i uspjeha) Agenciji za posredničke, informativne i finansijske poslove „APIF“ a.d. Banja Luka je dostavilo 209 pravnih lica sa područja Grada Derventa (oblast preduzeća i zadruge).

Prema podacima iskazanim u godišnjim obračunima rezultata poslovanja podnesenim „APIF“- u, pravna lica sa područja Grada Derventa u 2022. godini su ostvarila **ukupne prihode** u iznosu od **775.420.225,00 KM** ili za 27,08 % više u odnosu na 2021. godinu.

Ukupni rashodi iznose **710.060.447,00 KM** što je za 27,61 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Pozitivno je poslovalo 155 pravnih lica, a ostvarena **ukupna neto-dobit** iznosi **64.574.673,00 KM**, što je za 22,57 % više u odnosu na 2021. godinu.

Sa gubitkom je poslovalo 47 pravnih lica, a **ukupan neto-gubitak** iznosi **5.981.145,00 KM**, što je za 55,49 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Sveukupna neto-dobit derventske privrede ostvarena u 2022. godini (zbir ostvarenih neto-dobiti minus neto-gubitak) iznosi **58.593.528,00 KM**.

Prema dostavljenim podacima kod 7 pravnih lica u 2022. godini nisu zabilježene promjene na žiro-računu.

Pri analizi dostavljenih podataka o poslovanju uočava se da je u okviru pravnih lica koja su dostavila obračune rezultata poslovanja u 2022. godini na području Grada Derventa poslovalo ukupno 193 privredna društva, od čega su 4 akcionarska društva, a 189 društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

Ostali dio pravnih lica čine zadruge i ustanove (16 pravnih lica).

Struktura poslovnih subjekata koji su dostavili obračune poslovanja za 2022. godinu prema broju zaposlenih je sljedeća:

- 151 poslovni subjekat ima od 0 do 9 zaposlenih (mikro preduzeća)
- 42 poslovna subjekta imaju od 10 do 49 zaposlenih (mala preduzeća)
- 12 poslovnih subjekata imaju od 50 do 249 zaposlenih (srednja preduzeća)
- 4 poslovna subjekta imaju preko 250 zaposlenih (velika preduzeća)

Ukupno: 209 poslovnih subjekata

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku prosječna mjesečna neto plata (nakon oporezivanja) po radniku u 2022. godini na području Grada iznosila je 1.020,00 KM.

U sljedećoj tabeli prikazani su ostvareni finansijski rezultati poslovanja pravnih lica na području opštine u 2022. i 2021. godini.

Ostvareni finansijski rezultati poslovanja pravnih lica na području Grada u 2022. i 2021. godini

Tabela br.1

Redni broj	FINANSIJSKI	2022. godina	2021. godina	INDEKS
	REZULTAT	(u KM)	(u KM)	2022./2021.
1	2	3	4	5
1.	Ukupni prihodi	775.420.225,00	610.174.689,00	127,08
2.	Ukupni rashodi	710.060.447,00	556.426.954,00	127,61
3.	Neto-dobit	64.574.673,00	52.681.278,00	122,57
4.	Broj pravnih lica koja su ostvarila dobit	155	146	106,16
5.	Neto-gubitak	5.981.145,00	3.846.454,00	155,49
6.	Broj pravnih lica koja su ostvarila gubitak	47	45	104,44
7.	Broj pravnih lica kod kojih nisu zabilježene promjene na žiro-računu	7	5	140,00
8.	Broj zaposlenih	6.141	5.581	110,03
9.	Ukupni prihodi po zaposlenom	126.269,37	109.330,71	115,49
10.	Ukupni rashodi po zaposlenom	115.626,19	99.700,22	115,97
11.	Neto-dobit po zaposlenom	10.515,33	9.439,40	111,39
12.	Neto-gubitak po zaposlenom	973,97	689,21	141,31
13.	Broj pravnih lica	209	196	106,63

2.2. Preduzetničke djelatnosti – struktura

Prema podacima Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti na području Grada Derventa sa 31.12.2022. godine bilo je registrovano 548 preduzetnika. U odnosu na 2021. godinu broj preduzetnika je veći za 2,04 %.

U sljedećoj tabeli prikazana je struktura preduzetnika prema djelatnostima na području grada sa 31.12.2022. i 31.12.2021. godine:

**Struktura preduzetnika prema djelatnostima
na području Grada
(stanje na dan 31.12. 2022. i 31.12.2021. godine)**

Tabela br. 2

Redni broj	Naziv djelatnosti	Broj preduzetnika sa 31.12.2022. godine	Broj preduzetnika sa 31.12.2021. godine	Indeks <u>31.12.2022.</u> <u>31.12.2021.</u>
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	7	13	53,84
2.	Vađenje ruda i kamena	-	-	-
3.	Prerađivačka industrija	67	65	103,07
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	-	-	-
5.	Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	2	2	100,00
6.	Građevinarstvo	57	47	121,27
7.	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	188	188	100,00
8.	Saobraćaj i skladištenje	34	32	106,25
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i ugostiteljstvo	77	81	95,06
10.	Informacije i komunikacije	12	8	150,00
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	2	100,00
12.	Poslovanje nekretninama	1	1	100,00
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	33	31	106,45
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	6	5	120,00

15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	-	-	-
16.	Obrazovanje	10	8	125,00
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	-	1	-
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	3	3	100,00
19.	Ostale uslužne djelatnosti	49	50	98,00
20.	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-
21.	Djelatnosti eksteritorijalnih organa i organizacija	-	-	-
	U K U P N O:	548	537	102,04

Prema podacima Poreske uprave Republike Srpske u preduzetničkim radnjama na području Grada Derventa, sa 31.12.2022. godine bilo je zaposlenih ukupno 1.003 radnika.

3. ZAPOSLENOST NA PODRUČJU GRADA

Prema podacima Poreske uprave Republike Srpske na području Grada Derventa, sa 31.12.2022. godine bilo je zaposlenih ukupno 6.709 radnika, što je za 1,45% više u odnosu na stanje zaposlenosti u istom periodu 2021. godine (sa 31.12.2021. godine bilo je 6.613 zaposlenih).

U sljedećoj tabeli dati su podaci Poreske uprave Republike Srpske o stanju zaposlenosti po djelatnostima na području Grada Derventa, stanje sa 31.12.2022. i 31.12.2021. godine:

Pregled stanja zaposlenosti po djelatnostima na području Grada Derventa, stanje sa 31.12.2022.

i 31.12.2021. godine

Tabela br.3

Redni broj	Naziv djelatnosti	Broj zaposlenih				Indeks 2022./2021. godina
		Broj zaposlenih 31.12.2022. godine	Učešće u ukupnom broju zaposlenih (u %) 31.12.2022. godine	Broj zaposlenih 31.12.2021. godine	Učešće u ukupnom broju zaposlenih (u %) 31.12.2021. godine	
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	124	1,85	114	1,72	108,77
2.	Vađenje ruda i kamena	8	0,12	7	0,10	114,28
3.	Prerađivačka industrija	3018	44,99	2.962	44,79	101,89
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	29	0,43	28	0,42	103,57
5.	Snabdijevanje vodom, kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	116	1,73	114	1,72	101,75
6.	Građevinarstvo	149	2,22	151	2,28	98,67
7.	Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	1367	20,38	1.365	20,64	100,14
8.	Saobraćaj i skladištenje	176	2,62	190	2,87	92,63
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane, hotelijerstvo i	176	2,62	187	2,82	94,11

	ugostiteljstvo					
10.	Informacije i komunikacije	41	0,61	39	0,58	105,12
11.	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	34	0,51	44	0,66	77,27
12.	Poslovanje nekretninama	3	0,04	2	0,03	150,00
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	222	3,31	235	3,55	94,46
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	34	0,50	34	0,51	100,00
15.	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	169	2,52	166	2,51	101,80
16.	Obrazovanje	509	7,59	503	7,61	101,19
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	108	1,61	96	1,45	112,50
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	30	0,45	29	0,43	103,44
19.	Ostale uslužne djelatnosti	65	0,97	63	0,95	103,17
20.	Djelatnost za preduzeća van Republike Srpske	46	0,69	44	0,66	104,54
21.	Neusklađena šifra prema Klasifikaciji djelatnosti RS	284	4,23	240	3,62	118,33
	UKUPNO:	6.709	100,00	6.613	100,00	101,45

3.1. Stanje nezaposlenosti

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Biro Derventa, na evidenciji nezaposlenih u Derventi, na dan 31.12.2022. godine bilo je prijavljenih 539 lica, što je za 2,08 % više u odnosu na stanje u istom periodu 2021. godine. (Na kraju 2021. godine bilo je 528 nezaposlenih lica).

Kvalifikaciona struktura nezaposlenih lica evidentiranih 31.12.2022. godine i 31.12.2021. godine data je u sljedećoj tabeli:

**Kvalifikaciona struktura nezaposlenih
prema evidenciji Biro-a za zapošljavanje Derventa
u 2022. i 2021. godini**

Tabela br.4

Redni broj	Stepen stručne spreme	Broj lica na evidenciji nezaposlenih na dan 31.12. 2022. godine	Broj lica na evidenciji nezaposlenih na dan 31.12. 2021. godine	Index 2022./2021. godina
1.	Nekvalifikovani radnici	91	76	119,73
2.	Polukvalifikovani i NSS radnici	3	6	50,00
3.	Kvalifikovani radnici, raznih kvalifikacija	163	160	101,87
4.	Lica sa srednjom stručnom spremom	197	205	96,09
5.	Visokokvalifikovani radnici	7	4	175,00
6.	Lica sa višom školskom spremom	4	7	57,14
7.	Lica sa visokom stručnom spremom	71	69	102,89
8.	Master	1	1	100,00
9.	Magistri	0	0	-
10.	Doktori nauka	0	0	-
	U K U P N O	539	528	102,08

U sljedećoj tabeli prikazano je struktarno učešće pojedinih kvalifikacija u ukupnom broju nezaposlenih u 2022. i 2021. godini:

**Učešće pojedinih kvalifikacija u ukupnom broju
nezaposlenih u 2022. i 2021. godini**

Tabela br.5

Redni broj	Stepen stručne spreme	Broj lica 2022. godine	Učešće u ukupnom broju (u %)	Broj lica 2021. godine	Učešće u ukupnom broju (u %)
------------	-----------------------	------------------------	------------------------------	------------------------	------------------------------

1.	Nekvalifikovani radnici	91	16,88	76	14,39
2.	Polukvalifikovani i NSS radnici	3	0,55	6	1,13
3.	Kvalifikovani radnici, raznih kvalifikacija	163	30,24	160	30,30
4.	Lica sa srednjom stručnom spremom	197	36,54	205	38,82
5.	Visokokvalifikovani radnici	7	1,29	4	0,75
6.	Lica sa višom školskom spremom	4	0,74	7	1,32
7.	Lica sa visokom stručnom spremom	71	13,17	69	13,06
8.	Masteri	1	0,18	1	0,18
9.	Magistri	0	0	0	0
10.	Doktori nauka	0	0	0	0
	UKUPNO	539	100,00	528	100,00

Pri analizi starosne strukture nezaposlenih uočava se da je najveći broj nezaposlenih u starosnoj dobi u kojoj je čovjek radno najsposobniji (u 2022. godini 220 lica ili 40,81 % prijavljenih je u starosnoj dobi od 30 do 50 godina).

4. SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA GRADA DERVENTA U 2022. GODINI

Prema podacima Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine obim spoljnotrgovinske razmjene Grada Derventa u 2022. godini iznosio je **759.338.000,00 KM**, od čega je **izvoz iznosio 400.053.000,00 KM**, a **uvoz 359.285.000,00 KM**. U odnosu na 2021. godinu Grad Derventa je u 2022. godini ostvario izvoz veći za 20,10 % , dok je ostvareni uvoz veći za 18,26 %.

U 2022. godini Derventa je u izvozu Regije Doboj, koji iznosi 1.055.817.000,00 KM učestvovala sa 37,89 % , a u uvozu Regije Doboj, koji iznosi 815.729.000,00 KM, sa 44,04%.

Pokrivenost uvoza izvozom za Grad Derventa u 2022. godini je 111,34 %.

Grad Derventa je u 2022. godini učestvovao sa 7,09 % u izvozu Republike Srpske (izvoz RS iznosi 5.337.176.000,00 KM), a sa 4,83 % u uvozu Republike Srpske (uvoz RS iznosi 7.432.032.000,00 KM).

Grad Derventa je u 2022. godini učestvovao sa 2,17% u izvozu Bosne i Hercegovine, a 1,23 % u uvozu BiH.

Izvoz je najvećim dijelom ostvaren u sljedeće zemlje: Austrija, Njemačka, Italija, Francuska, Slovačka Republika, Hrvatska, Mađarska, Srbija.

Uvoz u Grad Derventa u 2022. godini najvećim dijelom je ostvaren iz: Italije, Njemačke, Austrije, Hrvatske, Srbije, Slovačke Republike, Mađarske.

Kretanja u ostvarenoj spoljnotrgovinskoj razmjeni Grada Derventa u periodu 2020.-2022. godine i učešće u spoljnotrgovinskoj razmjeni Regije Doboj, te Republike Srpske i Bosne i Hercegovine u istom periodu ilustruju podaci Spoljnotrgovinske komore BiH, prikazani u sljedećim tabelama:

Ostvarena vrijednost izvoza i uvoza Grada Derventa u periodu 2020. - 2022. godine

Tabela br.6

Ostvarena vrijednost izvoza (u 000 KM)			Ostvarena vrijednost uvoza (u 000 KM)			Pokrivenost uvoza izvozom (u %)		
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.
296.637	333.075	400.053	251.583	303.807	359.285	117,91	109,63	111,34

Učešće Grada Derventa u izvozu Regije Doboj u periodu 2020. - 2022. godine

Tabela br.7

Ostvarena vrijednost izvoza regije Doboj (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u izvozu regije Doboj (u 000 KM) i u %					
2020.g	2021.g	2022.g	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %	2022. u (000 KM)	U %
737.602	853.851	1.055.817	296.637	40,22	333.075	39,01	400.053	37,89

Učešće Grada Derventa u uvozu Regije Doboj u periodu 2020. - 2022. godine

Tabela br.8

Ostvarena vrijednost uvoza regije Doboj (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu regije Doboj (u 000 KM) i u %					
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %	2022. u (000 KM)	U %
533.762	675.545	815.729	251.583	47,13	303.807	44,97	359.285	44,04

Učešće Grada Derventa u izvozu Republike Srpske u periodu 2020. - 2022. godine

Tabela br.9

Ostvarena vrijednost izvoza Republike Srpske (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u izvozu Republike Srpske (u 000 KM) i u %					
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020. u	U %	2021. u	U %	2022. u	U %

			(000 KM)		(000 KM)		(000 KM)	
3.560.144	4.632.009	5.642.054	296.637	8,33	333.075	7,19	400.053	7,09

**Učešće Grada Derventa u uvozu Republike Srpske
u periodu 2020. - 2022. godine**

Tabela br.10

Ostvarena vrijednost uvoza Republike Srpske (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu Republike Srpske (u 000 KM) i u %					
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %	2022. u (000 KM)	U %
4.671.994	5.806.659	7.432.932	251.583	5,38	303.807	5,23	359.285	4,83

**Učešće Grada Derventa u izvozu Bosne i Hercegovine
u periodu 2020. - 2022. godine**

Tabela br.11

Ostvarena vrijednost izvoza Bosne i Hercegovine (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u izvozu BiH (u 000 KM) i u %					
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %	2022. u (000 KM)	U %
10.825.649	14.274.000	18.377.957	296.637	2,74	333.075	2,33	400.053	2,17

**Učešće Grada Derventa u uvozu Bosne i Hercegovine
u periodu 2020. - 2022. godine**

Tabela br.12

Ostvarena vrijednost uvoza Bosne i Hercegovine (u 000 KM)			Učešće Grada Derventa u uvozu BiH (u 000 KM) i u %					
2020.g.	2021.g.	2022.g.	2020. u (000 KM)	U %	2021. u (000 KM)	U %	2022. u (000 KM)	U %
17.214.729	21.597.000	29.119.449	251.583	1,46	303.807	1,41	359.285	1,23

5. AKTUELNA PROBLEMATIKA

KLJUČNE PREPREKE ZA KONKURENTNOST I INKLUZIVNI RAST

Analizirajući veoma detaljno ekonomsku i fiskalnu poziciju Republike Srpske, postoje prepreke i izazovi koje je potrebno otkloniti u narednom periodu, da bi unaprijedili

konkurentnost i poboljšali produktivnost privrede Republike Srpske, što je ključno za poboljšanje ekonomskog statusa svakog pojedinca. Ključne prepreke, prema Programu ekonomskih reformi Republike Srpske za period 2022.-2024. godine, su:

1. Nizak nivo konkurentnosti i produktivnosti privrede;
2. Fiskalno preizdašan zdravstveni sektor, koji akumulira neizmirene obaveze;
3. Neefikasan javni sektor;
4. Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada, sa izraženom strukturnom nezaposlenosti;
5. Neodrživa demografska „slika“ Republike.

Nekonkurentna privreda dodatno je ugrožena i pogođena nelojalnom konkurencijom, zbog poslovnih subjekata koji posluju u sivoj zoni. Nezadovoljavajući nivo i kvalitet naučne produktivnosti, te zastarjela i nefikasna struktura privrede, utiču na nedovoljan rast produktivnosti privrede Republike Srpske. S druge strane produktivnost u suštini može biti jedini realan ekonomski „putokaz“ za moguće povećanje plata.

Zdravstveni sektor je opterećen neadekvatnom mrežom zdravstvenih ustanova, demografskom strukturom stanovništva, koja veoma nepovoljno utiče na njegovu održivost, velikom neefikasnošću sistema, a u isto vrijeme i sa njegovom prevelikom solidarnošću i socijalnom osjetljivošću, koja u mnogome prevazilazi paket usluga koji je optimalan, u skladu sa doprinosom svakog pojedinca sistemu.

Nefikasnost javnog sektora ogleda se prvenstveno u neefikasnosti javnih preduzeća, a postoji prostor i za unapređenje javne uprave Republike Srpske, prvenstveno kroz njenu digitalizaciju. Reformu javnih preduzeća treba posmatrati kroz tri segmenta, odnosno, javna preduzeća koja zahtijevaju budžetsku podršku, komunalna javna preduzeća u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, te strateška javna preduzeća od kojih se očekuje da budu profitabilna i da budu jedan od izvora prihoda Budžeta Republike, čija reforma mora da bude pažljivo sprovedena u cilju efikasnijeg poslovanja.

Neusklađenost obrazovanja i tržišta rada dovodi do strukturne nezaposlenosti, negativno utiče na konkurentnost i produktivnost privrednih subjekata, dovodi do neracionalne upotrebe resursa, a sa druge strane povećava i troškove privrednim subjektima kako bi prekvalifikovali kadar. U oblasti visokog obrazovanja, školujući kadar za zanimanja za kojim Republika nema potrebe, stvara se iskrivljena slika na tržištu rada i stvara nezadovoljstvo onih koji završavaju fakultete za kojim tržište rada nema potrebu. Ujedno, Zavod za zapošljavanje je preopterećen administrativnim poslovima i nije u punoj funkciji posredovanja u zapošljavanju i sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja.

Demografska slika Republike Srpske, dugoročno posmatrano, predstavlja ključni problem sa kojim se Republika Srpska suočava i tek će se suočavati. Negativni demografski trendovi, dugoročno pogoršavaju poziciju tržišta rada i fiskalnu poziciju i održivost svih budžetskih davanja, smanjujući ponudu radne snage i dovodeći do starenja populacije. Posebne probleme negativne demografske prilike uzrokuju fondovima socijalne zaštite i utiču na adekvatnost ukupnih socijalnih davanja. Ako se tome još dodaju i trendovi migracija stanovništva, onda negativna demografska slika zahtijeva da u svim politikama u narednom periodu, politike koje utiču na poboljšanje uslova koji će dovesti do zadržavanja stanovništva na prostorima Republike Srpske, te na povećanje stope ukupnog fertiliteta, moraju da imaju prioritet.

PREGLED STRUKTURNIH MJERA ZA PERIOD 2023.-2025. GODINE

Prema Programu ekonomskih reformi Republike Srpske za period 2023.-2025. godine, a u skladu sa Smjericama Evropske komisije i identifikovanim ključnim izazovima, identifikovane su strukturne mjere za period 2023.–2025. godine po ključnim izazovima i identifikovanim oblastima.

Strukturne mjere za period 2023–2025. godine po ključnim izazovima su:

KLJUČNI IZAZOV 1: POVEĆANJE ZAPOSLENOSTI, POSEBNO MLADIH, ŽENA I DRUGIH RANJIVIH GRUPA

- 1) Unapređenje povezanosti obrazovanja i tržišta rada i jačanje pristupa i kvaliteta obrazovanja,
- 2) Povećanje efikasnosti tržišta rada kroz učinkovite politike zapošljavanja i jačanja uloge posredovanja,
- 3) Uspostavljanje efikasnijeg sistema upravljanja naučnoistraživačkim i inovacionim potencijalom u Republici Srpskoj,

KLJUČNI IZAZOV 2: UNAPREĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA KROZ BLIŽU SARADNJU I KOORDINACIJU

- 4) Optimizacija poreskog i neporeskog opterećenja,,
- 5) Jačanje podrške preduzetništva Republike Srpske,
- 6) Unapređenje bezbjednog ambijenta za poslovanje,

KLJUČNI IZAZOV 3: POVEĆANJE EFIKASNOSTI JAVNOG SEKTORA, POSEBNO POBOLJŠANJEM USPJEŠNOSTI, TRANSPARENTNOSTI I ODGOVORNOSTI JAVNIH PREDUZEĆA

- 7) Reforma javnih preduzeća u Republici Srpskoj,
- 8) Optimizacija administrativnih procedura na republičkom nivou,

Strukturne mjere za period 2023–2025. godine po identifikovanim oblastima su:

OBLAST I: UPRAVLJANJE JAVNIM FINANSIJAMA

- 1) Reforma javnih preduzeća u Republici Srpskoj,
- 2) Smanjenje učešća izdataka za tekuću potrošnju u javnoj upravi,
- 3) Unapređenje oporezivanja nepokretnosti,
- 4) Unapređenje upravljanja nepokretnom imovinom jedinica lokalne samouprave;

OBLAST II: ZELENA TRANZICIJA

- 5) Prelazak industrije ka zelenoj i kružnoj ekonomiji i uspostavljanje ekonomskih instrumenata za unapređenje sistema upravljanja posebnim kategorijama otpada,
- 6) “Zelena tranzicija” elektroenergetskog sektora u Republici Srpskoj;

OBLAST III: DIGITALNA TRANSFORMACIJA

- 7) Elektronska uprava Republike Srpske – put prema digitalnom društvu,
- 8) Digitalna transformacija industrije;

OBLAST IV: POSLOVNO OKRUŽENJE I SMANJENJE NEFORMALNE EKONOMIJE

- 9) Smanjenje sive zone u prikazivanju prometa pomoću implementacije novog sistema fiskalnih kasa,
- 10) Optimizacija poreskog i neporeskog opterećenja,
- 11) Jačanje podrške preduzetništva Republike Srpske
- 12) Unapređenje bezbjednog ambijenta za poslovanje,

13) Optimizacija administrativnih procedura na republičkom nivou;

OBLAST V: ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I INOVACIJE

14) Uspostavljanje efikasnijeg sistema upravljanja naučnoistraživačkim i inovacionim potencijalom u Republici Srpskoj;

OBLAST VI: REFORME EKONOMSKE INTEGRACIJE

15) Jačanje infrastrukture kvaliteta i razvoj pravnog i planskog okvira u sektoru slobodnog kretanja robe po EU modelu;

OBLAST VII: REFORME TRŽIŠTA ENERGIJE

U vezi sa: OBLASTI I: UPRAVLJANJE JAVNIM

FINANSIJAMA, mjera 1: Reforma javnih preduzeća u Republici Srpskoj, u dijelu restrukturiranje i reorganizacija MH "Elektroprivreda Republike Srpske" a.d. Trebinje i OBLASTI II: ZELENA TRANZICIJA, mjera 5: "Zelena tranzicija" elektroenergetskog sektora u Republici Srpskoj;

OBLAST VIII: REFORME TRŽIŠTA TRANSPORTA

U vezi sa: OBLASTI I: UPRAVLJANJE JAVNIM

FINANSIJAMA, mjera 1: Reforma javnih preduzeća u Republici Srpskoj, u dijelu koji se odnosi na željeznički saobraćaj;

OBLAST IX: POLJOPRIVREDA, INDUSTRIJA I USLUGE

16) Unapređenje konkurentnosti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,

17) Podrška prerađivačkoj industriji;

OBLAST X: OBRAZOVANJE I VJEŠTINE

18) Unapređenje povezanosti obrazovanja i tržišta rada i jačanje pristupa i kvaliteta obrazovanja;

OBLAST XI: ZAPOSŁJAVANJE I TRŽIŠTE RADA

19) Povećanje efikasnosti tržišta rada kroz učinkovite politike zapošljavanja i jačanja uloge posredovanja;

OBLAST XII: SOCIJALNA ZAŠTITA I INKLUZIJA

20) Unapređenje sistema socijalne i dječije zaštite;

OBLAST XIII: SISTEMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

21) Reforma zdravstvenog sistema.

ZAKLJUČCI

Iz naprijed navedenog može se zaključiti sljedeće:

1. Finansijski rezultati poslovanja privrede Grada u 2022. godini pokazuju da su u privredi ostvareni ukupni prihodi veći za 27,08 % u odnosu na 2021. godinu, a ostvareni rashodi veći za 27,61%.

2. Ukupna neto-dobit ostvarena u 2022. godini iznosi 64.574.673,00 KM, i u odnosu na 2021. godinu je veća za 22,57 %. Pozitivno je poslovalo 155 pravnih lica.

3. Ukupan neto-gubitak ostvaren u 2022. godini iznosi 5.981.145,00 KM, što je za 55,49 % više u odnosu na 2021. godinu. Sa gubitkom je poslovalo 47 pravnih lica.
4. Zaposlenost na području Grada Derventa na kraju 2022. godine je veća za 1,45 % u odnosu na isti period 2021. godine.
5. Broj nezaposlenih na području grada na kraju 2022. godine je veći za 2,08 % u odnosu na isti period 2021. godine.
6. Grad Derventa po vrijednosti ostvarenog izvoza u 2022. godini zauzima vodeće mjesto u Regiji Doboj, sa 37,89 % učešća u izvozu Regije.
- U ukupno ostvarenoj vrijednosti uvoza Regije Doboj Grad Derventa učestvuje sa 44,04 %.
7. Izvoz Grada Derventa je u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu veći za 20,10 %, a uvoz je veći za 18,26 %.
8. U ukupnoj vrijednosti izvoza Republike Srpske u 2022. godini Grad Derventa je učestvovao sa 7,09 %, a u vrijednosti uvoza Republike Srpske sa 4,83 %.
- Grad Derventa je u 2022. godini učestvovao sa 2,17 % u izvozu Bosne i Hercegovine, a sa 1,23 % u uvozu BiH.
9. Pokrivenost uvoza izvozom na području Grada u 2022. godini iznosila je 111,34 % , a u 2021. godini iznosila je 109,63 %.

OBRADIVAČ:

**ODJELJENJE ZA PRIVREDU I
DRUŠTVENE DJELATNOSTI**

PREDLAGAČ:

GRADONAČELNIK